

nogle enkelte. Ser man paa de indhentede Oplysninger, som jeg allerede har refereret til, og som findes ret udførligt gengivne i et af de Hæfter, det statistiske Departement har udgivet, vil det ses, at der i København findes af Enker med Indtægter paa mellem 800 og 1,000 Kr. 304. Af disse 304 har 27 4 Børn eller derover, og disse 27 kan altsaa faa Understøttelse, medens de andre 277 slet ingenting kan faa, fordi de har under 4 Børn. Jeg tror ikke, man vil finde dette rigtigt. Paa Landet, hvor Grænsen er 400 Kr. plus 100 Kr. for hvert Barn, er der godt 800 Enker med Indtægter mellem 400 og 800 Kr., men af dem har kun 168 4 Børn eller derover. Det er altsaa kun disse 168 Enker, der vil være sikre paa at kunne faa Understøttelse; om de andre seks Hundrede og nogle og tredive kan faa noget, afhænger af, hvor mange Børn de har, men de kan i hvert Fald langt fra alle faa Understøttelse. Jeg skal, som sagt, ikke opholde mig ved mange Eksempler. Jeg har anført disse Tal her, fordi det er Tal, der kan kontrolleres. Endnu skylder jeg maaske at tilføje, at de foreliggende Oplysninger angaar Enker med Børn under 18 Aar, saa at de Tal, jeg har nævnt, er lidt for høje; men *Forholdet* bliver det samme. Naar der kun er Tale om Børn under 14 Aar, bliver Enkerne knapt saa mange, men Børneantallet ogsaa lidt mindre.

Det tredje Punkt, jeg nævnede, er, at man i Landstinget har forhøjet Statens Tilskud til Halvdelen. Denne Forandring betyder for Statskassens Vedkommende ikke nogen særlig stor Udgiftsforøgelse. Antallet af samtlige Enker med Børn over hele Landet er efter de oftnævnte statistiske Undersøgelser — naar vi holder os til de Børn, der er under 14 Aar — med et rundt Tal 23,150. Regner jeg nu med gennemsnitlig 80 Kr. til hvert Barn — og det slaar ikke meget fejl —, vil Udgiften blive 1,862,000 Kr. Heraf skal Staten bære Halvdelen eller godt 900,000 Kr. Dette gælder, hvis alle Enker med Børn fik Understøttelse, men da der er en Del Enker, der ikke vil kunne klare sig med at faa 80 Kr. for hvert Barn og derfor enten maa komme under Fattigvæsenet eller hjælpes af Hjælpekassen, og da der endvidere er nogle, hvis Indtægt er over Grænsen, vil Forøgelsen af Statens Udgift ud over de 700,000 à 750,000 Kr., som den efter mit Forslag vilde blive, ikke være saa stor, at der er Anledning til at gøre Ophævelser over, at man har forandret $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{2}$. Derimod tror jeg rigtignok, at man med Rette kan fremhæve for det første, at der

nepe er Anledning til ved en Statsforanstaltning som denne at flytte en Del af de Udgifter, som Kommunerne allerede nu har, over paa Staten, hvad man efter den Beregning, jeg har foretaget, vil gøre, idet der ikke vil blive de 900,000 Kr.'s forøgede Udgift — det er samtlige Børn af samtlige Enker med Børn, jeg har regnet med. Men dernæst maa det vel erindres, at jo mere vi flytter over paa Staten, des mindre interesserede er Kommunerne, og navnlig bliver Forholdet grelt, naar vedkommende Enke ikke er forsørgelsesberettiget i den Kommune, hvor hun har Ophold. Naar Opholdskommunen skal afgøre, ikke Bidragets Størrelse, thi det er angivet i Loven, men om vedkommende er trængende, vil man være fristet til at ræsonnere saaledes: ja, hun er ganske vist ikke saa daarligt situeret, men hvad, af de 80 Kr., som hun skal have til hvert Barn, skal vi kun udrede de 10, de 70 kommer ikke os ved; hvorfor skulde vi saa ikke skønne — for her er dog Tale om et Skøn — saaledes, at de 70 Kr. kommer her til Kommunen! Og saa viser det sig maaske Aaret efter, at der er skønnet forkert, men da kan der ikke laves om paa det. Landstinget har sagt, at naar det een Gang er afgjort, at den paagældende skal have Understøttelse, bliver hun ved med at faa Understøttelse, selv om hun vinder det store Lod i Lotteriet. Navnlig med Henblik paa de Tilfælde, hvor Opholdskommunen ikke tillige er Forsørgelseskommunen, er det ret farligt, at man forhøjer Statstilskuddet.

Endnu vil jeg gøre opmærksom paa en Ting, som maaske nok kan siges at være af de mindre, men som det dog ogsaa er værd at tage i Betragtning. Det er dette, at det i Landstinget yderligere er bestemt ikke alene, at hvis den paagældende ikke kan klare sig uden at komme under Fattigvæsenet, skal hun ikke have Bidrag ifølge denne Lov — det turde være ret selvfølgelig —, men ogsaa, at hvis hun faar Bidrag fra Hjælpekassen, bliver Underholdsbidraget til Børnene taget fra hende. Det vil med andre Ord sige, at den Enke, der paa Grund af Sygdom eller af anden Aarsag ikke længere kan klare sig med 80 Kr. for hvert Barn og derfor maa have Hjælp af Hjælpekassen, selv om det kun er i en snæver Vending, mister for Resten af Tiden, indtil Børnene har fyldt de 14 Aar, hele det Tilskud, der er tilkendt hende. Jeg synes, at dette er haardt, og jeg kan ikke undlade at sige, at jeg har Følelsen af, at man fra Landstingets Side har sagt saaledes: ja,